

VARNOSTNI LIST

Ime: **ARCHER TOP 400 EC**

Stran : 1 od 6

1 IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA

Poimenovanje pripravka ARCHER TOP 400 EC A9050 B

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA **Fungicid**

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU

Dobavitelj	Syngenta Agro d.o.o.	Syngenta Crop Protection AG
Ulica/PP	Kržičeva 3	Postfach
Nac. koda/ ZIP/kraj	1000 Ljubljana	CH-4002 Basel, Švica
Telefon	+ 01 436 12 03	00 41 61 323 11 11
Telefaks	+ 01 436 12 14	00 41 61 323 12 12

1.4 TELEFON ZA NUJNE PRIMERE (24 h) + 01 436 12 03 (od 7.⁰⁰ do 15.⁰⁰),
potem 112 (0041 61) 323 33 33

2. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIH SESTAVINAH

Oblika formulacije koncentrat za emulzijo (EC)
Sestava propikonazol (12,5%) CGA 64250
fenpropidin (27,5 %) CGA 114900

Nevarne komponente

Kemijsko ime	EEC št.:	CAS št.:	Indeks št.:	Konc.	Crkovni znak	R- stavki
(+/-)-1-[2-(2,4-diklorfenil)-4-propil-1,3-dioxolan-2-ilmetil]-1H-1,2,4-triazol (propikonazol)	262-104-4	60207-90-1	-	13,1 %	Xn, N	22-43-50/53
(RS)-1[3-(4-tert-butilfenil)-2-metilpropil]piperidin (fenpropidin)	-	67306-00-7	-	28,9 %	Xn, N	20/22-37/38-41-43-50/53
mešanica težkih aromatskih ogljikovodikov	265-198-5	64742-94-5	-	40 - 50 %	Xn, N	10-22-51/53-65-66-67
Ca-sol dodecilbenzen sulfonske kisline (razvejano)	-	70528-83-5	-	1-5 %	C	10-21-34 -52/53-67

3. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH:

Tveganje za zdravje

Zdravju škodljivo: Pri zaužitju lahko povzroci poškodbo pljuč. Draži kožo. Nevarnost hudih poškodb oči.

Tveganje za okolje

Zelo strupeno za alge. Strupeno za ribe in vodno bolho.

4. UKREPI ZA PRVO POMOC (PP):

Splošni ukrepi

Prizadeto osebo umakniti s kontaminiranega območja na svež zrak oziroma v dobro zraven prostor in jo zaščititi pred podhladitvijo. V PRIMERU SUMA NA ZAŠTRUPITEV: takoj poklicati zdravnika.

PP pri stiku s kožo

Takoj odstraniti kontaminirano obleko in obutev, kožo temeljito umiti z vodo in nato še z milom in vodo. Poklicati zdravnika.

PP pri stiku z očmi

VARNOSTNI LIST

Ime: **ARCHER TOP 400 EC**

Stran : 2 od 6

S palcem in kazalcem razpreti vekli, odprte oči takoj temeljito sprati (15 minut) s čisto vodo. Če draženje ne preneha, se posvetovati z zdravnikom.

PP pri vdihavanju

Prizadetega takoj umakniti na svež zrak. Prepreciti podhladitev. Poklicati zdravnika.

PP pri zaužitju:

Takoj poklicati zdravnika in mu pokazati embalažo, etiketo ali varnostni list. Ne izzivati bruhanja.

Nasvet zdravniku

Pacienta opazovati in zdraviti simptomatično. Če je potrebno izpiranje želodca, prepreciti aspiracijo želodčne vsebine. Po potrebi dati pacientu aktivno oglje in odvajalo.

Protistrup

Ni znan specifičen protistrup.

5. UKREPI PRI POŽARU

Vnetljivo

Posode, izpostavljene ognju, je potrebno hladiti z vodnim curkom.

Ustrezna sredstva za gašenje

Za manjše požare uporabljati prah, peno ali ogljikov dioksid. Za velike požare uporabljati peno in razpršeno vodo (ne uporabljati direktnega vodnega curka).

Posebne nevarnosti pri gašenju požara

Z zacasnimi nasipi prepreciti pronicanje kontaminiranega gasilnega sredstva v tla in nekontrolirano širjenje v okolico.

Zaščitna oprema pri gašenju

V primeru požara uporabljati dihalni aparat in primerno zaščitno obleko, ker se pri gorenju lahko sproščajo toksični in dražilni hlapi.

Nevarne snovi, ki nastajajo pri gorenju:

ogljikov dioksid, ogljikov monoksid, dušikovi oksidi, žveplov dioksid, vodikov klorid.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

Uporabljati standardna osebna zaščitna sredstva (masko z zaščito pred organskimi hlapi, zaščito za oči, zaščitne rokavice, ki so odporne na kemikalije, škornje in kombinezon). Glej tudi točko 8.

Razliti pripravek navlažiti in pobrati. Zbrati material v posebne za to označene, tesno zaprte posode za varno uničenje in jih predati pooblaščenemu podjetju, ki se ukvarja z unicevanjem nevarnih kemikalij. Očistiti onesnažene predele s sodo ali detergentom in vodo. Da se prepreči onesnaženje površinskih in talnih voda, vodnih zajetij in napeljav, zbrati v posebne posode tudi vodo za čiščenje.

Razlitega pripravka se ne sme uporabljati in ga je potrebno uničiti v peči za unicevanje odpadnih kemikalij. Če varno uničenje ni mogoče, se obrniti na proizvajalca, prodajalca ali lokalnega predstavnika. Prepreciti onesnaženje voda in kanalizacije.

Vsako razlivanje ali nenamerni izpust v vode je treba sporočiti Centru za obveščanje na tel. št.: 112.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO/ PRIPRAVKOM IN SKLADIŠČENJE

7.1 RAVNANJE

Prepreciti stik s kožo, očmi in obleko. Med delom ne jesti, ne piti in ne kaditi. S pripravkom ravnati samo v dobro prezracenih prostorih. Poleg varnostnih ukrepov, ki jih je treba izvajati v kemijski tovarni, kot so merilne in polnilne naprave, nepropustne za pljuske (vključno z odstranjevanjem hlapov), je potrebno izvajati še druge osebne varnostne ukrepe, da bi preprečili morebiten stik s sredstvom.

7.2 SKLADIŠČENJE

Snov hraniti v originalni zaprti embalaži, zaščiteno pred svetlobo in vlago, na hladnem, v dobro prezracenih prostorih, v skladiščih, ki ustrezajo s slovensko zakonodajo predpisanim normativom za skladiščenje nevarnih kemikalij.

VARNOSTNI LIST

Ime: **ARCHER TOP 400 EC**

Stran : 3 od 6

Maksimalna temperatura skladiščenja: 35 °C.

Minimalna temperatura skladiščenja: 0 °C.

Možnost skladiščenja z drugimi pripravki

Skladiščiti loceno od hrane, pijace in krmil, pri sobni temperaturi.

7. 3 SPECIFICNA UPORABA

Upoštevati vse zaščitne ukrepe, ki veljajo za ravnanje z nevarnimi kemikalijami.

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO/VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

8.1 MEJNE VREDNOSTI IZPOSTAVLJANJA

Nemcija (Izobutanol)

MDK (DFG): 100 ppm; 310 mg/m³

Opomba: C

Švica (Izobutanol)

MDK (SUVA): 150 mg/m³; 50 ppm

STEL (SUVA): 100 ppm; 300 mg/m³

Opomba: C

ZDA (Izobutanol)

TWA (ACGIH): 152 mg/m³; 50 ppm

IDLH (NIOSH): 1600 ppm

8.2 NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO

Nadzor nad izpostavljenostjo na delovnem mestu

Splošna osebna zaščitna oprema:

Upoštevati je treba napotke v navodilu za uporabo. Za nasvet o uporabi zaščitne opreme se obrniti na prodajalca.

Potrebno je vsakodnevno menjavanje delovne obleke.

Osebna zaščitna oprema - zaščita dihalnih poti

V primeru povečane izpostavljenosti uporabiti ustrezno zaščito za dihala, ki mora biti usklajena z ustreznimi EN standardi.

Osebna zaščitna oprema - zaščita rok

Rokavice odporne proti kemikalijam usklajene z EN 374.

Osebna zaščitna oprema - zaščita oči

Zaščita za oči/obraz usklajena z EN 166 .

Osebna zaščitna oprema - zaščita telesa

Delovna obleka iz gostega bombaža ali sintetike (kombinezon). Težki delovni cevlji ali škornji.

Varnostni ukrepi po delu

Temeljito se umiti (tuširanje, kopanje, pranje las) in se preobleci. Temeljito ocistiti zaščitno opremo. Temeljito ocistiti delovne pripomočke z detergentom ali raztopino sode.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1 SPOŠNI PODATKI

Agregatno stanje

bistra tekocina

Barva

rumena do rjava

Vonj

nima specifičnega vonja

9.2 PODATKI, POMEMBNI ZA ZDRAVJE, VARNOST IN OKOLJE

pH (1%; vodna emulzija)

8-11

VARNOSTNI LIST

Ime: **ARCHER TOP 400 EC**

Stran : 4 od 6

Vrelišče	> 170 °C
Plamenišče	>= 56 °C (Abel-Pensky c.c.)
Relativna gostota (20 °C)	0,9 – 1,2 g/cm ³

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

Kemijska stabilnost:

Stabilno pri standardnih pogojih.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Akutna oralna toksicnost	LD 50 podgana	> 2000 mg/kg
Akutna dermalna toksicnost	LD 50 podgan	> 2000 mg/kg
Akutna inhalacijska toksicnost	LC 50 podgana (1 ure)	cca 6000 mg/m ³
Akutna iritacija oči	kunec	draži oči
Akutna iritacija kože	kunec	draži kožo
Senzibilizacija	budra	ne povzroca preobcutljivosti

12. EKOLOŠKI PODATKI

Ekotoksikološki ucinek pripravka

Zelo strupeno za alge. Strupeno za ribe in vodno bolho.

Pripravek se približuje ekotoksikološkim značilnostim aktivnih snovi propikonazola in fenpropidina.

12.1 EKOTOKSIKOLOGIJA

Snov:	Propikonazol (12,5 %)	Fenpropidin 27,5 %
Ekotoksicnost		
- za vodne organizme	LC 50: 5,3 mg/l (96 ur – postrv) LC 50: 6,8 mg/l (96 ur – krap) LC 50: 6,4 mg/l (96 ur – morski mesec) LC 50: 5,1 mg/l (96 ur – morski zmaj) LC 50: 4,8 mg/l (48 ur- vodna bolha)	LC 50: 2,57 mg/l (96 ur – <i>Salmo gairdneri</i> – postrv šarenka) LC 50: 1,93 mg/l (96 ur – <i>Lepois macrochirus</i> - morski mesec) LC 50: 1,6 mg/l (21 dni – <i>Salmo gairdneri</i> – postrv šarenka) OECD 204 EC 50: 0,54 mg/l (48 ur- <i>Daphia magna</i> – vodna bolha) EC 50: 1,7 mg/l (21 dni – <i>Daphnia magna</i> – vodna bolha) OECD 202
- za talne organizme	LC 50: > 250 mg/kg (14 dni – deževnik)	LC 50: 1000 – 3200 mg/kg (14 dni – <i>Eisenia foetida</i> – deževnik) OECD 207
- za rastline (inhibicija rasti)	LC 50: 0,76 mg/l (72 ur – zelene alge)	EbC 50: 0,0057 mg/l (96 ur – <i>Scenedesmus subspicatus</i> – zelene alge) OECD 201 EbC 50: 0,0025 mg/l (96 ur – <i>Naviculla pelliculosa</i> – sladkovodna diatomeja) ASTM, E1218-90
- za kopenske živali:		
- za cebele	LD 50: > 100 µg/cebela (navadna cebela - oralno) LD 50: > 100 µg/cebela (96 ur – navadna cebela - kontaktno)	LD 50: > 10 µg/cebela (48 ur – <i>Apis mellifera</i> – navadna cebela – oralno) LC 50: 46 µg/cebela (48 ur – <i>Apis mellifera</i> – navadna cebela – kontaktno)

VARNOSTNI LIST

Ime: **ARCHER TOP 400 EC**

Stran : 5 od 6

- za ptice

LD 50: 369 mg/kg (fazan)
LD 50: 1899 mg/kg (divja raca)
LC 50: 3762 mg/kg (e dni – divja raca – kronicna) EPA
NO: 71-2

12.2 GIBLJIVOST

Propikonazol

Ni gibljiv

Fenpropidin

Ni gibljiv (15-40 %)

12.3 RAZGRADLJIVOST

Propikonazol

DT 50 v tleh 30 dni

DT 90 v tleh 327 dni

Fenpropidin

DT 50 v tleh 58 - 95 dni (mocna adsorbcija , Kd 43,5 – 117,1)

12. 4. AKUMULACIJA (kopicenje)

Propikonazol

Se ne akumulira

Fenpropidin

Se ne akumulira (DT 50 16,8 h – riba)

13. ODSTRANJEVANJE

Unicevanje ostankov pripravka

Uporabljati zaščitno obleko in upoštevati navodila za ravnanje z nevarnimi snovmi.

Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnati mora v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in ravnanje z embalažo in odpadno embalažo.

14. TRANSPORTNI PODATKI

Posebni transportni pogoji

Uporabljati nezlomljive posode, prepričati njihovo padanje, deklarirati po predpisih.

Mešanje z vodo

Se meša.

Transportna klasifikacija železnica / cesta RID/ADR

Razred	UN število	Skupina pakiranja
3	1993	III

Ustrežno transportno ime: vnetljiva tekočina; n.d.n.

težki aromatski ogljikovodiki

Transportna klasifikacija morje (IMDG – koda)

VARNOSTNI LIST

Ime: **ARCHER TOP 400 EC**

Stran : 6 od 6

Razred	UN število	Skupina pakiranja
3	1993	III

Ustrezno transportno ime: : vnetljiva tekočina; n.d.n.
težki aromatski ogljikovodiki, fenpropidin 27,5 %, onesnažuje morje

Transportna klasifikacija - zrak ICAO		
Razred	UN skupina pakiranja	UN število
3	III	1993

Ustrezno transportno ime: vnetljiva tekočina, n.d.n.
težki aromatski ogljikovodiki

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI/PODATKI O PREDPISIH (Zakon o kemikalijah, Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi)

Klasifikacija	ZDRAVJU ŠKODLJIVO OKOLJU NEVARNO
Oznaka nevarnosti	Xn N ZDRAVJU ŠKODLJIVO OKOLJU NEVARNO
R stavki	R10 Vnetljivo. R22 Zdravju škodljivo pri zaužitju. R36/37/38 Draži oči, dihala in kožo. R43 Stik s kožo lahko povzroci preobcutljivost. R65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroci poškodbo pljuč. R50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroci dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
S stavki	S2 Hraniti izven dosega otrok. S13 Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil. S20/21 Med uporabo ne jesti, ne piti in ne kaditi. S26 Če pride v oči, takoj izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč. S35 Vsebina in embalaža morata biti varno odstranjeni. S36/37 Nositi primerno zaščitno obleko in zaščitne rokavice. S57 S primerno posodo preprečiti onesnaženje okolja. S62 Po zaužitju ne izzivati bruhanja: takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo.

Pripravek je razvrščen v skladu z EEC direktivo o razvrščanju nevarnih pripravkov (1999/45/EEC).

16. DRUGE INFORMACIJE

Uporaba: fungicid za žita.

Varnostni list je bil pripravljen v skladu z veljavno slovensko zakonodajo in v skladu z direktivo 99/45/EEC

Stran: 7 od 6
Datum izdaje: 3. 3. 2005
Verzija: 3

VARNOSTNI LIST

Ime: **ARCHER TOP 400 EC**

Stran : 7 od 6

Navedene informacije odražajo naše trenutno poznavanje pripravka in imajo namen opisati pripravek z vidika vamostnih zahtev. Specifne lastnosti zato niso zajamcane.

Vsi podatki so pridobljeni iz toksikoloških, ekotoksikoloških in fizikalno-kemijskih ter drugih raziskav pripravka s strani proizvajalca.
